

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : 'Εν 'Αθήναις καὶ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 20. — 'Εν τῷ ἐξωτ. φρ. 30.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἅπας ἡ δὶς, λ. 40, τρίς ἕως ἐξάκις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 13, ἔτος ἡ ἐξαμηνίαν λ. 10.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

— ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, 'Αριθ. 4, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμορος παρὰ τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος. —

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

Τί ὠραιότερον τῆς παιδικῆς μας ἡλικίας ! Εἶνε τὸ μόνον μέρος ἡμῶν αὐτῶν τὸ ὁποῖον παρέμεινε μειδιῶν, ἐκεῖ κάτω, εἰς τὸ βάθος τοῦ παρελθόντος μας. Αἱ ἀναμνήσεις τὰς ὁποίας μᾶς στέλλει ὁμοιάζουσι μὲ δροσερὰν καὶ μυρίπνουν ῥιπὴν ἀνέμου πνέουσιν ἐξ ἀνθισμένης πεδιάδος.

Ἄλλ' ὁ γαλανὸς ἐκεῖνος οὐρανὸς τῶν ἀγγελικῶν μειδιαιμάτων, τῶν παχουλῶν καὶ ῥοδαλῶν μορφῶν, τῶν βοστρυχωτῶν κεφαλῶν καὶ τῶν ξυλίνων ἀλόγων, ὅφ' ὃν ἡ καρδιά εἶνε τόσο μικρά, ὥστε δύναται νὰ τὴν πληρώσῃ καὶ εἰς μόλις δίδυνο στρατιώτης, καὶ μία κοῦκλα—μολοντί τὸ τελευταῖον τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς πολὺ μεγαλειτέραν ἡλικίαν—ὁ γαλανὸς ἐκεῖνος οὐρανὸς ἔχει εἰς μίαν γωνίαν του ἕν σκοτεινὸν σύννεφον, μίαν μαυρίλα, μίαν καταμέλαιναν κηλίδα : —τὸ σκολιεζόν· καὶ παρὰ τὰς ἄλλας ἀναμνήσεις τὰς πτερυγίζουσας ἐν χαρωπῷ φωτὶ καὶ κελαδούσας φαιδρῶς ἐπὶ τῶν τρυφερῶν κλάδων τῶν ἐτῶν μας, τὰ ὁποῖα ἡριθμοῦντο ἐπὶ τῶν δακτύλων μας κ' ἐπερίσσευον πάλιν τὰ δάκτυλα, μαῦρην τις νυκτερίς ἀπλόνει τὰ δερμάτινα καὶ τριχωτὰ πτερὰ της—ὁ διδάσκαλος.

* *

Ἐνθυμεῖσθε τὸ μακρὸν ἐκεῖνο σκαιὸν ἐπανωφόρι καὶ τὸν ἰδιορρυθμὸν καὶ πλατὺν πῖλον, τὸν ὁποῖον μᾶς ἐστειλλον κάθε Σεπτέμβριον, κατὰ τὴν ἐναρξιν τῶν μαθημάτων ; ἐκείνην τὴν ψιλὴν καὶ ἄγονον, τὴν βραχυῶδη κεφαλὴν, καὶ τὴν γαιώδη μορφήν, μὲ τοὺς θαμβοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τοὺς καταπίπτοντας μύστακας ; ἐκεῖνο τὸ ἄγνωστον ὃν, τὸ ὁποῖον ἤρχετο ἐκ τοῦ ἀγνώστου διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὸ ἄγνωστον ; ἐκεῖνο τὸ σῶμα, τὸ ἀλυγίστους καὶ κοκκαλιασμένως ἔχον χειρονομίας, τὸ ἀποτελοῦν τὸν πρῶτον ξένον ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον ἐγνωρίζομεν ἐκτὸς τῆς οἰκογενείας μας ; τὴν γρυνιάρικην ἐκείνην ὑπαρξιν ἣτις ἐβημάτιζε διὰ μέσου τῶν θρα-

νίων μὲ τὰς χεῖρας ὀπίσω, καὶ ἡ ὁποία ἐνόμιζεν ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ τῇ ἐδόθησαν μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ μᾶς κάμῃ νὰ τρέμωμεν καὶ αἱ χεῖρες μόνον διὰ νὰ μᾶς ξυλίζῃ ; Τὸ δῖπον ἐκεῖνο τὸ μυρίζον μουχλὴν ὅπως καὶ αἱ φυλλάδες του ; τὸ ἔχον ἀντὶ ἐγκεφάλου σπόγγον πλήρη μελάνης καὶ τριμμάτων πλακοκονδύλου, τὸ προξενοῦν μισητὴν πᾶσαν λέξιν διερχομένην διὰ τῶν ξεθωριασμένων καὶ μεμβρανωδῶν χειλέων του καὶ ἐμβρεχομένην εἰς τὸν σιελόν του, καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν λέξιν φίλημα, καὶ αὐτὴν τὴν λέξιν μητέρα ; τὸ ὁποῖον ἐμόρφαζε καὶ ὅταν ἀκόμη ἐμειδία ; ὁ δράκος ἐκεῖνος ὁ παγόνων ἡμᾶς μὲ τὸ παγετώδες του βλέμμα, ζεστοὺς ζεστοὺς ἐξερχομένους ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά καὶ τὰ φιλιὰ τῆς μητέρας μας ;

Ὡ ! ἐντὸς τῆς ἀνθοσπάρτου ἐκτάσεως τῶν πρώτων ἐτῶν μας, τῆς εὐωδίας ἀθωότητος, καὶ ἐστρωμένης μὲ τὴν βελουδινήν χλόην τῶν πρώτων μας αἰσθημάτων, ὑπάρχει καὶ βαθύ τι σπήλαιον κατοικοῦμενον ὑπὸ ἀγριμῶν.

* *

Ἡ μεγαλειτέρα εὐχὴ τὴν ὁποίαν δυνάμεθα νὰ δώσωμεν εἰς ἕν παιδίον σήμερον εἶνε νὰ διαφυλάξῃ ἀγνὰς τὰς παιδικὰς του ἀναμνήσεις· ἐπὶ τῶν πτυχῶν τῆς μνήμης του νὰ μὴν ἔχῃ ἀναποδογυρισμένον εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν τὸ καλαμάρνι τοῦ δασκάλου.

Ἄλλ' ἡ εὐχὴ μας δὲν δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ· τὰ ἀγρίμια βρυχῶνται ἀκόμη· τὰ δὲ σπήλαια ; ἐρωτήσατε τοὺς ἱατροὺς, νὰ σᾶς εἰποῦν περὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν σπηλαίων· ἂν ἡ ἐκ τοῦ σύγγενος μελέτη τῆς ἀθλιότητος καὶ τῆς κακομοιρίας δὲν πειράζει τὰ νεῦρά σας, περιέλθετε τὰ σχολεῖά μας, ἀνάγνωτε τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐπιθεωρητῶν τῶν σχολείων· θὰ ἴδῃτε πῶς καὶ ποῦ διδάσκονται τὰ γράμματα ἐν Ἑλλάδι.

Καὶ οἱ μικροὶ αὐτοὶ οἱ φοροῦντες τώρα τὴν σάκκαν εἰς τὸ πλεῦρον των ἀνηρτημένην ἀπὸ τοῦ ὤμου, οἱ ἐκπιδῶντες καθ' ἑσπέραν ἀπὸ τοῦ σχολείου εἰς τὴν ὁδὸν μὲ τὸν βαθὺν ἀνακουφιστικὸν στεναγμὸν ἀποφυλακίζομένου, εἶνε συνάδελ-

φοι ἡμῶν τῶν πρεσβυτέρων, θὰ ἔχωσι καὶ αὐτοὶ τὴν μελανὴν κηλίδα εἰς τὸν ὀρίζοντά των καὶ τὴν πικρίαν εἰς τὴν καρδίαν των.

* *

Ἄλλ' ἐκεῖνοι οἵτινες δὲν θὰ ἐννοῶσι διόλου εἰς τί ἐχρησάμευον ἐπὶ τῶν ἡμερῶν των καὶ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, καὶ συστήματα γερμανικὰ μεταφερόμενα κατ' εὐθείαν ἐκ Γερμανίας ἐντὸς ἐπίτηδες μπαούλων, καὶ Διδασκαλεῖα, καὶ Διδασκαλικοὶ σύλλογοι, καὶ Σύλλογοι πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, καὶ ἐφημεριδογραφία, καὶ Θεὸς ἀκόμα, θὰ εἶνε οἱ μαθηταὶ τῶν Σχολείων τῆς Γειτονεῖας.

* *

Κάποια βαρυνομένη ἢ μὴ καταδεχομένη νὰ ῥάπτῃ διὰ νὰ βγάξῃ τὸ φωμί της, ἀποφασίζει μίαν ἡμέραν ν' ἀνοίξῃ ἑστὴ γειτονεῖα τῆς σχολεῖο καὶ νὰ γείνῃ δασκάλα· εἶδατε μερικά παντοπωλεῖα ἀποκέντρων συνοικιῶν, μικρά, στενά, ῥυπαρά, πάσχοντα δύσπνοιαν, στρυμωγμένα εἰς τὴν γωνίαν ἐνὸς στενοῦ δρομίσκου; ἔχετε τὴν φωτογραφίαν τοῦ Σχολείου τῆς γειτονεῖας· εἶνε ἐπίσης ἰσόγειον, μικρόν, στενόν, ῥυπαρόν, πάσχον δύσπνοιαν, καὶ στρυμωγμένον εἰς τὴν γωνίαν ἐνὸς δρομίσκου· ἀλλ' εἰς αὐτὸ δὲν πωλοῦν οὔτε κρομμύδια οὔτε σαρδέλαις· πωλοῦν γράμματα· ἀλλαχοῦ ὑπάρχουν παντοπωλίδες· ἐδῶ γραμματοπώλιδες· ζοῦν καὶ αὐταὶ ἀπὸ τὰ γράμματα... τοῦλάχιστον τὰ εἰκοσι τέσσαρα. Ἡ κυρά δασκάλα πολλάκις λαμβάνει ἀδειαν, πολλάκις δὲν λαμβάνει καὶ τὴν καταδιώκει τότε τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας.

Τὸ σχολεῖον ἥνοιζε· ὅλη ἡ γειτονεῖα εἰς κίνησιν· ἡ δασκάλα, ἡ μητέρα της, σύρουν τὸν ποδόγυρόν των εἰς ὅλας τὰς θύρας· στρίγγλαι μαζεύουσαι παιδάκια· παρακαλοῦν, βάλλουν μέσα, φέρουν συστάσεις· οἱ γειτόνοι κάμπτονται, θὰ εἶνε καὶ τόσο κοντὰ τὸ σχολεῖον! ποῦ νὰ τρέχουν τὰ κακόμοιρα τόσο μακριά! καὶ στέλλουν τὰ λευκάς ποδιάς καὶ κοντὰ πανταλονάκια φοροῦντα πλασματάκια των εἰς τὴν γειτόνισσάν· καὶ οὕτω τὸ Σχολεῖον τῆς γειτονεῖας μετὰ ἢ ἄνευ θρανίων, μετὰ ἢ ἄνευ πινάκων, ἀρχίζει τὰς φωνάς του.

* *

Συνθέστατα ὡς Σχολεῖον ἐκλέγεται τὸ χειρότερον δωμάτιον τῆς οἰκίας, τὸ μὴ χρησιμεῖον εἰς τίποτε ἄλλο, τὸ μᾶλλον ἀποκέντρον, διὰ νὰ μὴ παράττουν αἱ φωναὶ τῶν παιδίων τὴν ἡσυχίαν τῆς γρηᾶς μητέρας τῆς δασκάλας· ἡ γραῖα αὕτη, ἡ φοροῦσα φέσι ἢ ταμπερί, ἔχει ἐλευθερὰν τὴν εἰσόδον ὅπου τὴν θέλῃ εἰς τὸ σχολεῖον, ἀθήτῃ ἐκεῖ μὲ τὴν κάλτσα της ἢ μὲ τὸ ἐμβάλωμά της, συζητεῖ μετὰ τῆς κόρης της, ἀνακατεύεται καὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν· τὴν ἀντικαθιστᾷ ἀπουσιάζουσαν, διὰ τὸ ξύλο μόνον ἐννοεῖται, διότι γράμματα δὲν εἰζεύρει· τὸ δωματίον ἐκεῖνο εἶνε προωρισμένον ἐκ προτέρων ὅσα παιδία καὶ ἂν προσέλθουν ἐκεῖ μέσα θὰ κλεισθοῦν καὶ στρυμνόνονται πλέον, συσφίγγονται, συσσωρεύονται, συνθλίβονται ὡς ἐν τοῖς στενοῖς κοιτῶσι των οἱ κατὰδικοι τοῦ Μενδρεσέ· ἀθῶοι ἐξάετες καθειργμένοι, καθ' ὧν ἡ κοινονία οὐδὲ τὴν δικαιολογίαν κἂν δύναται νὰ προσαγάγῃ ὅτι ἔπταισαν καὶ τοὺς τιμωρεῖ· ἡ αὐλὴ ἐκπέμπει κύματα δυσωδῶν ἀναθυμιάσεων· ἡ ὄροφῃ εἶνε χαμηλὴ· οἱ τοῖχοι νοτίζονται· ἡ ὑγρασία διαβιβρώσκει τὰ σωματάκια των· ὁ ἀήρ εἶνε φυλακισμένος, ἀκίνητος, βαρὺς· πῶς νὰ εἰσέλθῃ ἐκεῖ μέσα ῥεύμα καθαροῦ ἀέρος; τὰ παιδία εἰσπνέουσιν ἐπὶ ὀλοκλήρους ὥρας τὸν ἀέρα, τὸν ὅποιον ἐξέπνευσαν· ὡς νὰ εἶνε μηρυκαστικά, ἀναβιβάζουσι καὶ καταβιβάζουσιν ἐντὸς των τὸ ἀζωτόν των· καὶ εἶνε μουνδιασμένα· ἄνευ τῶν ἐκρήξεων τῆς παιδικῆς χαρᾶς

καὶ τῶν ἀνασκιρτημάτων, ἄνευ τοῦ εὐθύμου ἐκείνου θορύβου τῆς ἐκ τοῦ σχολείου ἐξόδου, τοῦ ἀναμινήσκοντος τὸν θοῦν καὶ τὸ κελάδημα τῶν πτηνῶν ὧν ἀνοίγεται τὸ κλωβίον· ἐπὶ τῶν χειλέων των ἀποτυποῦται ἀσθενικόν τι καὶ μελαγχολικὸν μειδίαμα· νομίζει κανεὶς ὅτι ἐσηκώθησαν ἀπὸ τὸ κρεββατάκι των ὅπου ἦσαν κλινήρη, ἐν ᾧ αὐτὰ ἐσηκώθησαν μόνον ἀπὸ τὸ θρανίον των ὅπου ἐδιδάσζαν.

* *

Ἐδιδάσζαν. Καταδιώκονται οἱ ἐμπειρικοὶ χειροῦργοι, οἱ ἐμπειρικοὶ παθολόγοι, καὶ αἱ ἐμπειρικαὶ δασκάλαι δὲν καταδιώκονται. Διδάσκουσιν ὅ,τι θέλουν, ὅπως θέλουν, ὅσον θέλουν, ὅταν θέλουν· στρεβλόνουν τὴν ἀντίληψιν τῶν παιδίων πληροῦσι τὴν κεφαλὴν των μὲ πράγματα συμπεφυρμένα· ἐντὸς τῆς διανοίας των τὸ πᾶν εἶνε ἐτοιμόδροπον διότι ὅ,τι ἔμαθον δὲν στηρίζεται ἐπ' οὐδεμιᾶς βάσεως· ὅταν μεταβαίνουσιν εἰς ἄλλα σχολεῖα, ἂν εἰξεύρουν ἀνάγνωσιν, δὲν θὰ εἰξεύρουν γραφὴν, δὲν θὰ εἰξεύρουν ἀριθμητικὴν, ἢ τὰνάπαλιν ἀπέκτησαν ῥινόφθογγόν τι καὶ ψαλμῶδούν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, τὸ ὅποιον ἀπαιτεῖται ἐν ἡ δύο ἔτη διὰ νὰ ἐξαλειφθῇ· ὡς νὰ ἡσθένησαν ἐπὶ μακρὸν ὑποβάλλονται εἰς δίαιταν αὐστηρίαν διὰ ν' ἀναρρώσουν· ὁ νοῦς των δὲν εἰθίσθη διόλου εἰς τὴν αὐτενέργειαν καὶ εἶνε δυσκίνητος καὶ καχεκτικός, ὡς σῶμα ἀγύμναστον· ὅσα ἔμαθον, τὰ ἔμαθον ἐσφαλμένως ἢ ἀτελῶς καὶ ἐφ' ἱκανὸν χρόνον ἢ διδασκαλίᾳ τοῦ ἄλλου διδασκάλου συνίσταται οὐχί εἰς τὸ νὰ τὰ διδάσκῃ, ἀλλ' εἰς τὸ νὰ τὰ ξεδιάσκῃ ὅσα ἔμαθον· ὁ διδάσκαλος κρατεῖ σπόγγον τὸν ὅποιον σύρει ἐπὶ τῆς μνήμης των ὡς ἐπὶ μαυροπίνακος· τί γίνεται ὁ τρυφερός ἐκεῖνος ἐγκέφαλος ἀπὸ τὸν ὅποιον ἀποσπῶνται μόλις ἐφύτρωσαν αἱ πρῶται γνώσεις, ὡς νὰ ἐξερριζοῦντο οἱ ὀδόντες; καὶ ἐν τούτοις πρέπει νὰ ἐκρίζωθουν διότι εἶνε σεσηπότες· πταίει ἡ δασκάλα ἢ ὁποῖα τοῖς φυτεύει σάπιας τὰς πρῶτας των γνώσεις.

* *

Καὶ τί αἰσθήματα ἐνσπείρει εἰς τὴν καρδίαν των; ἡ ὀργὴ τῆς δασκάλας, ὀργὴ πεισματάρης μοναχοκόρης, ἥτις ἐκρήγνυται ἀκατάσχετος καὶ ἐξαστράπτει εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ διαστέλλει ἀγρίως τοὺς ῥῶθονάς της, ὁποῖαν ἀντήχησιν παράγει ἐν τῇ ψυχῇ τῶν μικρῶν ἐκείνων παιδίων, τὰ ὅποια ζαρόνουν, τὰ κακόμοιρα, εἰς τὴν θέσιν των, φοβούμενα ν' ἀναπνεύσουν! καὶ τὸ κτηνώδες τράνταγμα τῶν σωματίων των, καὶ τὰ ραπίσματα, καὶ οἱ ῥαβδισμοί, καὶ ὅλη ἐκεῖνη ἡ κακεντρεχὴς ἐκδίκησις τῆς δασκάλας, γεροντοκόρης ἢ ὀρίμου πλέον παρθένου, ἐκδικουμένης τὴν κοινωνίαν ἐπὶ τῶν παιδίων ἐκείνων — καρπῶν τοῦ γάμου — διότι δὲν ἤθελσε καὶ αὐτὴν νὰ τὴν ὑπανδρεύσῃ, ποῖα αἰσθήματα ἀναπτύσσουσιν ἐν τοῖς παιδικαῖς αὐτῶν στήθεσι; καὶ ὅμως τὴν εὐαίσθησιαν τῶν παιδίων τόσο ἀβρὰν θεωροῦσι, πολλοὶ παιδαγωγοί, ὥστε ἀπαγορεύουσι καὶ εἰς τὸ θέατρον αὐτὸ νὰ ὀδηγῶνται, διότι τὰ ἀνελίσσόμενα ἐπὶ τῆς σκηνῆς σφοδρὰ αἰσθήματα, ἔστωσαν καὶ τὰ εὐγενέστατα, συγκλονοῦσι τὸν αἰσθηματικὸν αὐτὸν ὀργανισμόν.

* *

Συμπέρασμα. Τὰ σχολεῖα τῆς γειτονεῖας ὡς ὀλθήρια καὶ εἰς τὸ σῶμα καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῶν παιδίων, ὡς μὴ ἐκπληροῦντα καὶ μὴ δυνάμενα νὰ ἐκπληρώσωσι, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, οὐδὲ τοὺς στοιχειωδεστάτους ὅρους τῆς παιδαγωγικῆς καὶ τῆς ὑγιεινῆς, **πρέπει νὰ κλεισθῶσι.**

Δεύτερον συμπέρασμα. Πρέπει νὰ πολλαπλασιασθῶσιν ἐννοεῖται βελτιούμενα, τὰ δημόσια σχολεῖα.

* *

Καὶ πρὶν ἀκόμη ἀποφασίσῃ τὸ Ὑπουργεῖον χάριν φιλανθρωπίας καὶ νὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθήκον του τοῦτο, ἀποτεινόμεθα πρὸς τὴν στοργὴν τῶν πατέρων καὶ τῶν μητέρων καὶ τοῖς λέγομεν :

— Ἄν ἀγαπᾶτε τὰ τρυφερά σας ἀγγελούδια, ἀποσύρετέ τα γρήγορα, πρὶν σὰς τὰ μαράνουν τὰ Σχολεῖα τῆς γειτονιάς.

Ἀπόμαχος.

ΒΟΥΛΗ

Τετάρτη — 24 Νοεμβρίου.

Ὁ πατριώτης οὐρανὸς ἀναστέλλει πρὸς στιγμὴν τοὺς κατάρκτας του, ὅπως μὴ ἐμποδισθῶσιν, οὐδὲ μικρὸν βραδύνουσιν οἱ βουλευταὶ νὰ προσέλθωσιν περὶ τὴν τεταγμένην ὑπ' αὐτῶν ὥραν.

Ὁ οὐρανὸς πονεῖ τὸ ἔθνος περισσότερον βουλευτῶν τινων, ὁσάκις προτιμῶσι τὸν γύρον τῆς Ἀκροπόλεως ἀπὸ τῶν γύρων τῶν νομοσχεδίων, καὶ φρονεῖ ὅτι εἶνε κρῖμα καὶ ἡ ἐλαχίστη ἐπιβράδυνσις τῆς ἀμώμου κοινοβουλευτικῆς λειτουργίας, ἀκόμη καὶ ὅταν ὁ μακρὸς αὐτῆς ὁρθρὸς εἶναι συζήτησις γεναλογικὴ καὶ παλαιολογικὴ περὶ τῆς φουστανέλας τοῦ Λαμπρυνόπουλου.

Ἡ ὁποία φουστανέλα κατετεμαχίσθη ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Παλαμῆδῃ εἰς τὰ χέρια τοῦ Δεληγιάννη· ὁ πρῶτος ἀπὸ τὰ κομμάτια τῆς ἤθελε νὰ κατασκευάσῃ μίαν πατσαβοῦραν· ἡ λέξις εἶναι ἰδική του· ὁ ἄλλος ἀπὸ τὰ κομμάτια τῆς ἐπεχεί-

ρει νὰ ράψῃ τὴν σημαίαν τοῦ κόμματός του. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἡ φουστανέλα ἐθυσιάσθη καὶ εἰς τοὺς δύο.

Τοῦλάχιστον αὐτὸς ὁ κ. Παλαμῆδης ἐμμένει πιστὸς εἰς τὸ πρόγραμμά του, τὸ ὁποῖον εἶνε δύο λέξεις : *Περὶ Δεληγιάννη καὶ δὲν ἔκαμε τίποτε.* Πάντοτε φροντίζει νὰ εὐρίσκηται ἐν τὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον ἐχάραξε· σήμερον διὰ νὰ εἰσέλθῃ ἐν αὐτῷ, ἐπιάσθηκεν ἀπὸ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος φουστανέλαν.

Καὶ κατορθώνει νὰ σηκώσῃ τὸν Δεληγιάννην, ὅστις φιλοστοργώτατα ἀναλαμβάνει νὰ πανηγυρίσῃ καὶ προσπίσῃ τὸν προσβαλλόμενον ἐταῖρόν του, μὲ ὅλην τὴν περιφρόνησιν τὴν ὁποῖαν θέλει νὰ δεῖξῃ ὅτι τρέφει πρὸς τὰ προλαλήσαντα. Ὁ κ. *Λαμπρυνόπουλος!* συχνὰ πυκνὰ ἐπανελάμβανεν εἰς τὸσον τρυφερόν τόνον, ὡς νὰ ἔλεγεν : *ἀγάπη μου!*

Παλαμῆδης τὸ κόμμα αὐτὸ στηρίζεται μόνον εἰς ψεύδη· τὰς πληροφορίας μου τὰς ἔδωκεν *ἐπίσημον* πρόσωπον : ὁ εἰρηνοδίκης Καρπαθείας. Δὲν εἶπα *φληναφίας*· αἱ *φληνάγειαι* ἀνήκουν εἰς τοὺς προαγορεύσαντας.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐπερωτήσεων περὶ δημοτικῶν Σχολείων, ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, ἀφοῦ ἤσυχα ἤσυχα παρέσχε τὰς αἰτουμένας πληροφορίας ἀπὸ τῶν πρὸ αὐτοῦ ἡνεωγμένων ἐγγράφων μεταβάλλεται αἰφνης εἰς τὸν γνωστὸν *Ζακύνθιον* καταρράκτην ἱερεμιακῆς ταχυλογίας.

Ἡ φωνὴ του τρέχει, τρέχει, κατεβαίνει, ἀνέρχεται, ὀλίγον ἀκόμη, καὶ νομίζετε ὅτι λαμβάνει μέρος εἰς *Ζακυνθινὸ χορὸν*· ἀλλ' ὅχι περιορίζεται μόνον εἰς ἓνα λυγμόν, ἐκχύνει ἐν παράπονον, καὶ ἐξακολουθεῖ τὴν ἀμαξάδα τῆς. Φωνὴ γεμάτη νάζια, φωνὴ κοκκέτα.

— Ὁφείλει νὰ παίρνῃ συχνάκις καθάρσια καὶ κλύσματα· μάλιστα, κύριε κόμη· καὶ ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος ἔχει μίαν εἰσόδον καὶ μίαν ἐξόδον, ἡ ἱατρικὴ ἐπενόησε τοὺς δύο τούτους ἰσχυροὺς μοχλοὺς διὰ τὰς δύο ταύτας θύρας.

Ὁ κόμης ἐγερθεὶς περιεπάτει ἐν τῷ θαλάμῳ· εἶχεν ἀρχίσει νὰ ἀνιάται.

— Θὰ μοι εἴπῃς ἐπὶ τέλους, ἱατρέ, εἶπεν, ἂν συμφέρῃ εἰς τὴν παρούσαν κατάστασιν τῆς υγείας μου νὰ ἐπιχειρήσω ταξείδια καὶ νὰ ζήσω, ὡς ἄλλοτε, ἐνεργητικὸν βίον.

— Ταξείδια ; εἰς τὴν αὐθεντίαν σας ; ἐνεργητικὸν βίον ; ποτέ ! Αὐτὸ ἴσα ἴσα θὰ σὰς φονεύσῃ.

— Τότε τί νὰ πράξω ;

— Νὰ ἐξακολουθῇτε τὰς συνταγὰς μου μόνον, κύριε κόμη. Τοῦτο συνιστῶ εἰς τὴν αὐθεντίαν σας.

— Ὑπάγετε, ἱατρέ, καὶ ἔχει καλῶς. Μὴ ἐπανέρχεσθε πρὶν σὰς προσκαλέσω. Θὰ μοι δώσητε διὰ σήμερον συνταγὴν τινα ;

— Θὰ τὴν στείλω εἰς τὸν φαρμακοποιόν σας.

Ὁ ἱατρὸς ἐξῆλθεν ὑπόπτως ἔχων. Ὁ δὲ κόμης μετέβη νὰ εὕρῃ τὴν Ὀλυμπίαν καὶ τὸν Αὐγούστον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Ο ΔΟΓΜΕΣ

Τὴν ἐσπέραν περὶ τὴν τρίτην ὥραν, κατὰ τὴν ἐπιστολὴν

11 ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ 11 ΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 378)

— Λοιπὸν ἡ νέα ἱατρικὴ θέλει νὰ καταστήσῃ ἐαυτὴν ἀναγκαίαν διὰ τῆς βίας ; εἶπεν ὁ κόμης.

— Καλῶς εἶπατε, διὰ τῆς βίας εἶναι ἡ κατάλληλος λέξις· διότι πᾶσα κατάρκτησις εἴτε πολιτικὴ εἴτε ἐπιστημονικὴ δὲν δύναται ἄνευ βίας νὰ γείνη.

— Ἡ ἱατρικὴ λοιπὸν εἶναι κατάρκτησις ;

— Κατάρκτησις ἀκριβῶς· αὕτη εἶναι ἡ λέξις, κύριε κόμη.

— Καὶ τί κατέκτησε μέχρι τοῦδε ἡ ἱατρικὴ ; τὰ καθάρσια καὶ τὰ κλύσματα ἴσως, τὰ ὁποῖα ἔλεγετε πρὸ ὀλίγου.

— Μάλιστα, κύριε κόμη· καὶ πρὸ πάντων κατέκτησε τὴν φύσιν, τὸν ἄνθρωπον.

— Τὸν ἄνθρωπον ; ...

— Μάλιστα· διότι καὶ ἡ φύσις καὶ ὁ ἄνθρωπος θὰ ᾔσαν ἀτελεῖς ἄνευ τῶν καθαρσίων καὶ κλυσμάτων.

— Οὕτω λοιπὸν διὰ νὰ εἶναι τις τέλειος ...